
Słomińskiego Zygmunta

Dzielnice: Śródmieście

Osiedla: Muranów

Atrybuty: Nazwy własne Nazwy osobowe Imiona i nazwiska

Rok utworzenia nazwy: 1991

Opis

Zygmunt Słomiński (1879-1943) - dwudziesty siódmy prezydent Warszawy, z zawodu inżynier budownictwa. Pochodził z Piotrkowa Trybunalskiego, ze stolicą związał się już podczas studiów - najpierw na Uniwersytecie (relegowany za udział w strajkach i manifestacjach politycznych) a później w Instytucie Politechnicznym. W 1924 roku został naczelnym inżynierem miasta a trzy lata później - 7 VII 1927 roku objął urząd prezydenta miasta. Pełnił go przez blisko siedem lat (do 2 III 1934 roku). Przez ten czas dał się poznać jako inicjator uporządkowania miasta - rozpropagował akcję "Warszawa czysta", w ramach której rozpoczął chlorowanie wody w wodociągach, zadbał też o wybudowanie szaletów miejskich. Doprowadził do modernizacji i przebudowy gazowni miejskiej, przywrócił również komunikację autobusową w mieście, zawieszoną w 1925 roku. W latach 1927-28 zbudował osiedle mieszkaniowe na Żoliborzu (tzw. Kolonia Kościuszkowska), z przeznaczeniem dla stołecznych samorządowców. Swój urząd opuścił w efekcie zmiany ustawy samorządowej. Objął wówczas stanowisko dyrektora Tramwajów Miejskich, z którego po siedmiu miesiącach zdymisjonował go prezydent Stefan Starzyński. Był autorem publikacji z zakresu budownictwa oraz zagadnień gospodarczych stolicy ("Potrzeby Warszawy", "Gospodarka Warszawy w dobie kryzysu 1930-1934"). Aresztowany przez hitlerowców 11 XI 1942 roku, po bestialskich przesłuchaniach na Pawiaku i w al. Szucha, został rozstrzelany na stacji kolejki wąskotorowej w podpiaseczyńskim Stefanowie.

Spoczywa:

Cmentarz Powązkowski, kwatera 201, rząd II, miejsce 1\2 (grób symboliczny).

Upamiętnienia:

Ściana południowego pylonu Mostu Poniatowskiego - wymieniony na tablicach z 1927 roku.

1989.11.16 - 1991.05.21 był patronem dzisiejszej ul. Zgrupowania AK "Żmija".

Ciekawostki

Przed wojną na terenie dzisiejszej ulicy rozciągały się magazyny i składy kolejowe stacji Warszawa Gdańska. Większość ulic przebiegało tędy z północy na południe. Ulicę zbudowano w 1959, jako szeroką arterię łączącą ul. Okopową i dworzec Gdański, niszcząc przy okazji stara siatkę ulic: Kłopot, Błońską, Sierakowską, Żoliborską, Szczęśliwą.

Stan obecny:

Nr 4: Dworzec Warszawa Gdańska. Dworzec otwarto w 1877 jako stację kolei Nadwiślańskiej (Kowel-Mława) i zwana była dworcem Nadwiślańskim, potem stacją Warszawa Kowelska, aż wreszcie od 1919 Warszawa Gdańska. Stały tu, powstałe jako prowizoryczne, budynki dworca w stylu „świdermajer, rozebrane w 1915. Przed I wojną światową ten węzeł był miejscem przestawienia systemów szerokości torów, ze wschodniego na zachodni. Obok dworca, na pl. Broni, powstała stacja przeładunkowa i dworzec jest jednym z głównych węzłów kolejowych w Europie, szczególnie w ruchu towarowym między Europą i Azją. W okresie międzywojennym stacja straciła na ważności i sukcesywnie zabudowywano tereny kolejowe. W czasie powstania warszawskiego toczyły się zażarte boje o dworzec, który pozostał niezdobyty przez powstańców. W trakcie Powstania Warszawskiego próbowano wielokrotnie zdobywać dworzec, m.in. batalion mjr Alfonsa „Okonia Kotowskiego w nocy 19\20.08.1944, a także kolejnej nocy wraz z kompanią „Żniwiarz, ale nie udało się zdobyć silnie ufortyfikowanego punktu. Dzisiejszy budynek dworca powstał w latach 1958-9 wg proj. Stanisława Kallera z konstrukcją Zbigniewa Niwińskiego i dekoracją plastyczną Kazimierza Manna. Od 1972 stąd ruszają pociągi do Nasielska.

Metro Warszawa Gdańska. Powstała jako 15 stacja metra warszawskiego 20.12.2003 wg proj. Stefana Kuryłowicza. Projekt wykonali Budimex S.A., Budexport i BE Energobudowa. Stacja ma dł. 156 m i szer. 20,4 m. Stacja jest utrzymana w kolorach szarości i srebra, koło windy i schodów ruchomych są niewielkie zielone światełka. Na terenie stacji znajdują się: punkty handlowe, bankomat, toalety i posterunek policji. Stacja spełnia też funkcję przejścia podziemnego pod ul. Słomińskiego. Przejście podziemne na poziomie antresoli jest dostępne całą dobę. Do przejścia podziemnego stanowiącego kompleks stacji prowadzi 5 wejść.

Pomnik miejsce uświęcone krwią Polaków. Upamiętnia rozstrzelanie przez hitlerowców 20 Polaków 20.10.1943. Mieści się w kępie drzew naprzeciwko dworca.

Kamień-pomnik upamiętniający batalion powstańczy AK „Czata 49, walczący między 01.08.1944 02.10.1944 na Woli, Stawkach, Muranowie, Starym Mieście, Czerniakowie, Śródmieściu i Mokotowie. Zginęło wtedy 207 powstańców.

Data nadania nazwy: 1991.05.21. Wcześniej (1957.04.07 - 1991.05.21) nosiła imię Mariana Buczka.